

15/6/84

E LLENGUATGE

La decisió

El verb *decidir* és un verb transitiu, usat normalment amb un complement directe: *Això va decidir la seva sort.*, *Vam decidir la dissolució de la societat.* Tal com s'esdevé amb els verbs del seu camp de significació (verbs que indiquen desig, voluntat, intenció, etc.), el seu complement directe pot ésser un infinitiu, el qual és usual (però facultatiu) que sigui introduït per la preposició *de*: *Cronos va decidir d'anar devorant els seus propis fills* (S. Espriu), *...aquesta corporació... decidí de traçar-se unes normes ortogràfiques* (P. Fabra). Com és també normal en aquests casos, l'infinitiu que depèn de *decidir*, i que s'hi pot enllaçar facultativament per mitjà de la preposició *de*, és susceptible d'ésser representat pel pronom neutre *ho*: *Ell volia comprar la casa, però ho havien de decidir entre tots.*

El verb *decidir* es pot usar també pronominalment, és a dir, amb el reforç d'una partícula pronominal, la qual hi aporta un lleu canvi de significació, com si aleshores la decisió representés la conclusió d'un seguit de vacil·lacions.

El que importa especialment, però, és de veure el comportament sintàctic de *decidir* usat pronominalment, poc explícit en els diccionaris. Si el complement d'objecte (que ja no es pot qualificar de directe) és representat per un grup nominal o equivalent, sol ésser introduït per la preposició *per*: *Decidir-se pel repudi és un pas digne d'estudi* (S. Espriu), *...els títols dels volums als aparadors, però que li costava de decidir-se per cap* (J. V. Foix). En canvi, si el complement és un infinitiu, és introduït per la preposició *a*: *L'abril s'ha decidit a treure's la màscara hostil* (M. Manent), *Llavors, no resignant-se a la pèrdua de la 1 doble, es decidia a restablir el sistema antic...* (P. Fabra).

Caldria veure, encara, quina és la representació pronominal dels complements de *decidir-se*. Si aquesta representació fos possible, hauria d'ésser per mitjà del pronom *hi*, tant la dels grups nominals (anàlogament, per exemple, a *encaparrar-se*) com la dels infinitius (anàlogament a *afanyar-se*, *negar-se*, etc.). Però *decidir-se* més aviat sembla rebutjar aquesta pronominalització, tal com s'esdevé amb els verbs modals: *Decideix-te! Tria!* (J. Oliver, *Biografia de Lon*). En substitució dels infinitius, hom pot usar també el conjunt *fer-ho*, que és, de fet, el que trobem en els dos exemples del Fabra: *Això em decideix a fer-ho*, *Estem decidits a fer-ho*.

Albert Jané